KOMMISSIONENS BESLUT

av den 28 maj 2009

om ändring av rådets direktiv 76/769/EEG när det gäller begränsning av användning och utsläppande på marknaden av tennorganiska föreningar, i syfte att anpassa bilaga I till den tekniska utvecklingen

[delgivet med nr K(2009) 4084]

(Text av betydelse för EES)

(2009/425/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets direktiv 76/769/EEG av den 27 juli 1976 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om begränsning av användning och utsläppande på marknaden av vissa farliga ämnen och preparat (beredningar) ([1]), särskilt artikel 2a, och

av följande skäl:

(1) Trisubstituerade tennorganiska föreningar användes tidigare allmänt i båtbottenfärger, så kallade antifoulingfärger. Dessa färger har dock visat sig medföra risker för vattenlevande organismer, genom sina endokrinstörande verkningar. Restriktioner för användning av tennorganiska föreningar i antifoulingfärger infördes därför i direktiv 76/769/EEG och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 782/2003 av den 14 april 2003 om förbud mot tennorganiska föreningar på fartyg ([2]). Dessutom får trisubstituerade tennorganiska föreningar inte längre användas som biocider, enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/8/EG av den 16 februari 1998 om utsläppande av biocidprodukter på marknaden ([3]). Produkter som behandlats med sådana biocider får dock fortfarande importeras till gemenskapen.

(2) Disubstituerade tennorganiska föreningar, särskilt dibutyltennföreningar (DBT) och dioktyltennföreningar (DOT) används allmänt i konsumentprodukter där de fungerar antingen som stabiliseringsmedel eller som katalysator.

(3) Användning av tennorganiska föreningar i konsumentprodukter har visat sig medföra en risk för människors hälsa, och särskilt för barns hälsa. De särskilda riskerna för barns och vuxnas hälsa förknippade med olika konsumentprodukter framgår av en riskbedömning ([4]) som har bekräftats av kommissionens vetenskapliga kommitté för hälso- och miljörisker (SCHER) i ett yttrande av den 30 november 2006 ([5]).

(4) Även om disubstituerade och trisubstituerade tennorganiska föreningar båda har samma skadliga effekter på hälsan, nämligen immuntoxicitet via thymuskörteln, och båda verkar kumulativt, har trisubstituerade föreningar (t.ex. TBT och TPT) starkare effekt än disubstituerade föreningar (DOT och DBT). Dessutom kan trisubstituerade tennorganiska föreningar när de avges från produkter som antingen används av enskilda konsumenter eller professionellt, ha skadliga miljöeffekter särskilt på vattenlevande organismer. Strängare restriktioner bör därför införas för produkter som innehåller trisubstituerade tennorganiska föreningar.

(5) Vissa DBT-föreningar (dibutyltenndiklorid, CAS nr 683-18-1 samt dibutyltennväteborat, CAS nr 75113-37-0) kommer snart att klassificeras inom ramen för rådets direktiv 67/548/EEG ([6]) som reproduktionstoxiska i kategori 2, och det kommer därefter att vara förbjudet att sälja ämnen och blandningar som innehåller dessa föreningar till konsumenter ([7]). Det bör därför införas strängare restriktioner för produkter som innehåller DBT-föreningar, med tillstånd till fortsatt användning endast om det inte finns några lämpliga alternativ, t.ex. i fråga om katalysatorer i RTV-1- och RTV-2-baserade fogmassor, färger och beläggningar eller PVC-stabiliseringsmedel i vissa produkter (t.ex. belagd väv, PVC-profiler), under den tid som kan behövas för att ta fram lämpliga alternativ, eller om de berörda produkterna redan regleras av annan, mer specifik lagstiftning.

(6) Exponeringen för DOT-föreningar är störst från vissa konsumentprodukter såsom tryckta textilier, handskar, skor, vägg- och golvbeläggningar, damhygienprodukter, blöjor och formar av tvåkomponentssilikon.

(7) Även om det finns alternativ för de flesta av de användningsområden som kommer att omfattas av restriktioner, kommer en del tillverkare av produkter som innehåller DOT och DBT att behöva tid för att anpassa sig till restriktionerna, och en lämplig övergångstid bör därför fastställas för dessa användningsområden.

([1]) EGT L 262, 27.9.1976, s. 201.
([2]) EUT L 115, 9.5.2003, s. 1.
([3]) EGT L 123, 24.4.1998, s. 1.
([4]) *Risk assessment studies on targeted consumer applications of certain organotin compounds.* RPA-undersökning slutförd i september 2005. http://ec.europa.eu/enterprise/chemicals/studies_en.htm
([5]) http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scher/scher_opinions_en.htm
([6]) EGT 196, 16.8.1967, s. 1.
([7]) I enlighet med posterna 29, 30 och 31 i direktiv 76/769/EEG.

(8) Direktiv 76/769/EEG bör därför ändras i enlighet med detta.

(9) Detta direktiv inverkar inte på den gemenskapslagstiftning där minimikrav för skydd av arbetstagare fastställs, såsom rådets direktiv 89/391/EEG av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet [1] och de särdirektiv som grundar sig på detta, i synnerhet Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG av den 29 april 2004 om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena ämnen i arbetet (sjätte särdirektivet enligt artikel 16.1 i rådets direktiv 89/391/EEG) (kodifierad version) [2] och rådets direktiv 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agens i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG) [3].

(10) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från kommittén för anpassning till teknisk utveckling av direktiven om avskaffande av tekniska handelshinder för farliga ämnen och preparat.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bilaga I till direktiv 76/769/EEG ska ändras i enlighet med bilagan till detta beslut.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 28 maj 2009.

På kommissionens vägnar

Günter VERHEUGEN

Vice ordförande

[1] EGT L 183, 29.6.1989, s. 1.
[2] EUT L 158, 30.4.2004, s. 50. Rättat i EUT L 229, 29.6.2004, s. 23.
[3] EGT L 131, 5.5.1998, s. 11.

BILAGA

Följande punkter ska läggas till i grupp 21, ”Tennorganiska föreningar”, i bilaga I till direktiv 76/769/EEG:

”4. Trisubstituerade tennorganiska föreningar

a) Trisubstituerade tennorganiska föreningar som tributyltennföreningar (TBT) och trifenyltennföreningar (TPT) får inte användas efter den 1 juli 2010 i produkter där koncentrationen av dem i produkten eller en del av produkten överstiger motsvarande 0,1 viktprocent tenn.

b) Produkter som inte uppfyller kravet i punkt 4 a får inte släppas ut på marknaden efter den 1 juli 2010, med undantag för produkter som redan användes i gemenskapen före det datumet.

5. Dibutyltennföreningar (DBT)

a) Dibutyltennföreningar (DBT) får inte användas efter den 1 januari 2012 i blandningar och produkter som levereras till allmänheten om koncentrationen av dem i blandningen eller produkten eller en del därav överstiger motsvarande 0,1 viktprocent tenn.

b) Produkter och blandningar som inte uppfyller kravet i punkt 5 a får inte släppas ut på marknaden efter den 1 januari 2012, med undantag för produkter som redan användes i gemenskapen före det datumet.

c) Genom undantag från ovanstående ska punkt 5 a och b fram till den 1 januari 2015 inte gälla följande produkter och blandningar som levereras till allmänheten:

— Enkomponents och tvåkomponents rumstemperaturvulkaniserande fogmassor (RTV-1 och RTV-2) och lim.

— Färger och beläggningar innehållande DBT-föreningar som katalysatorer vid anbringande på produkter.

— Profiler av mjuk polyvinylklorid (PVC), som sådana eller samextruderade med hård PVC.

— Vävar belagda med PVC som innehåller DBT-föreningar som stabiliseringsmedel när de är avsedda för utomhusbruk.

— Stuprännor, takrännor och tillbehör till dessa för utomhusbruk, samt täckmaterial för tak och fasader.

d) Genom undantag från ovanstående ska punkt 5 a och b inte gälla material och produkter som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1935/2004 av den 27 oktober 2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel (*).

6. Dioktyltennföreningar (DOT)

a) Dioktyltennföreningar (DOT) får inte användas efter den 1 januari 2012 i följande produkter som levereras till eller används av allmänheten om koncentrationen av dem i produkten eller en del av produkten överstiger motsvarande 0,1 viktprocent tenn:

— Textilprodukter som är avsedda att komma i kontakt med huden.

— Handskar.

— Skor eller delar av skor som är avsedda att komma i kontakt med huden.

— Vägg- och golvbeläggningar.

— Barnvårdsprodukter.

— Damhygienprodukter.

— Blöjor.

— Tvåkomponents rumstemperaturvulkaniserande formgjutningskit (RTV-2-formgjutningskit).

b) Produkter som inte uppfyller kravet i punkt 6 a får inte släppas ut på marknaden efter den 1 januari 2012, med undantag för produkter som redan användes i gemenskapen före det datumet.

(*) EUT L 338, 13.11.2004, s. 4.”